

Ломанов К.О.

УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБІВ ШКІРЯНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Україна має ряд законів, нормативних актів та організацій, які відповідають за стандартизацію та сертифікацію товарів легкої промисловості. Закон України «Про стандартизацію» [1] визначає загальні принципи та положення щодо стандартизації у країні., закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» встановлює основні вимоги до продукції та процедури оцінки відповідності. Національні органи стандартизації включають Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, що надає інформацію та здійснює контроль за відповідністю товарів стандартам та Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, що координує діяльність з питань стандартизації та оцінки відповідності.

Національний орган стандартизації України відповідає за розроблення та впровадження стандартів. Український інститут стандартизації, сертифікації та маркування також займається стандартизацією та сертифікацією.

Щодо шкіряної промисловості, то для неї діють як загині стандарти, так і введені специфічні стандарти. Якщо планується шкіряне виробництво, рекомендується докладніше ознайомитися з конкретними вимогами цих стандартів. Ці стандарти допомагають у визначенні процесів, вимог якості та безпеки, а також в управлінні виробництвом та забезпеченні відповідності вимогам якості виробів шкіряної промисловості.

Для виробів шкіряної промисловості існують кілька міжнародних стандартів, які встановлюють вимоги до якості та безпеки продукції.

ISO 9001 - стандарт системи управління якістю. Він не безпосередньо специфічний для шкіряної промисловості, але встановлює загальні принципи управління якістю, які можуть бути застосовані у виробництві шкіри та шкіряних виробів.

ISO 14001 - стандарт для систем управління навколишнім середовищем. Важливий для промислових галузей, включаючи обробку шкіри, оскільки виробництво може мати значний вплив на навколишнє середовище.

ISO 2418 - стандарт визначає терміни, які використовуються в шкіряній промисловості, а також класифікацію шкір за їхнім призначенням та методами діагностики якості шкір.

ISO 17225 - стандарт, який стосується термінів і класифікації хімічних та мінеральних добавок для шкіряної промисловості.

ОЕКО-TEX Standard - не саме ISO стандарт, але сертифікаційна система, яка визначає вимоги до екологічної безпеки текстильних виробів, включаючи шкіру та шкіряні вироби, це серія незалежних тестувань та сертифікаційних систем для текстильних продуктів на всіх етапах виробництва (від сировини до готового виробу), яка оцінює їхню екологічну безпеку. Цей стандарт створений Міжнародним союзом охорони навколишнього середовища та здоров'я текстильної промисловості.

Стандарт має кілька рівнів сертифікації відносно різних аспектів екологічної безпеки. Стандарт гарантує, що текстильні продукти (включаючи шкіру) були перевірені на наявність шкідливих речовин. Сертифікат цього стандарту підтверджує, що виріб відповідає вимогам щодо вмісту шкідливих речовин, які можуть впливати

на здоров'я.

ОЕКО-ТЕХ Made in Green - додатковий сертифікат, який підтверджує, що виріб виготовлений з матеріалів, які є безпечними для здоров'я та вироблені у стійких до екологічного виробництва умовах та соціально відповідальному середовищі. ОЕКО-ТЕХ Standard 100 є одним із найпоширеніших сертифікатів у текстильній та шкіряній промисловості, оскільки споживачі стають все більше обізнаними та пильними щодо безпеки продукції, яку вони купують. Цей стандарт допомагає виробникам підтвердити якість своєї продукції та її відповідність екологічним стандартам.

Вироби шкіряної промисловості можуть виноситися до небезпечних як за процесом їх виготовлення, так і при використанні. Тому відповідність стандартам важлива як на етапі виробництва, так і для популяризації марки серед споживачів.

Література:

1. Закон України «Про стандартизацію» (Відомості Верховної Ради, 2014, № 31, ст.1058). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
2. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» (Відомості Верховної Ради, 2015, № 14, ст.96). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>
3. Ломанов К.О. Стандартизація і сертифікація товарів легкої промисловості. Наука. Інновації. Якість: [матеріали національного науково-практичного форуму, Харків – 09-10 серпня 2022 року] / за заг. ред. к.т.н., доц. Г. С. Грінченко, Харків: УПА, 2022. – с. 25-26.
4. Ломанов К.О. Нормативна база стандартизації і сертифікації товарів легкої промисловості. Якість, стандартизація та метрологічне забезпечення: [матеріали II міжнародної науково-практичної конференції, Харків - 14-15 березня 2023 року] / за заг. ред. д.т.н., проф. Р. М. Трища, к.т.н., доц. Г. С. Грінченко. Харків: УПА, 2023. – с. 35-36.

Під керівництвом: проф. каф. ІКТiМ, О.В. Купріянова